

Geurbeoordeling voorontwerp bestemmingsplan Naast Dorp 1 Polsbroek

Middels deze memo wordt inzichtelijk gemaakt wat de geurbelasting op het plangebied is. Op 30 december 2008 is reeds eerder een advies uitgebracht over Polsbroek west tegen de gemeentegrens. Hierin is heel specifiek ingegaan op het bedrijf van familie Kentie aan de Oranjekade 31 te Polsbroek. Deze situatie is nog steeds actueel. Voor de bevindingen wordt dan ook naar deze memo verwezen. De concrete vraag doet zich voor hoe de geursituatie ten opzichte van het bedrijf aan de Slangeweg 1 te Vlist beoordeeld moet worden.

Het rundveebedrijf aan de Slangeweg valt binnen de werkingssfeer van het Besluit landbouw milieubeheer. Het bedrijf heeft op dit moment geen uitbreidingsplannen, maar wil niet belemmerd worden in haar bedrijfsvoering door de bouw van nieuwe woningen dicht bij het bedrijf.

Voor de geurbeoordeling van agrarische bedrijven in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij geldt een specifiek toetsingsregime. Dit toetsingsregime dient andersom ook te worden toegepast bij de RO-beoordeling van mogelijke nieuwe projectlocaties volgens het principe van de omgekeerde werking.

Wettelijk kader

Vanaf 1 januari 2007 vormt de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) het toetsingskader als het gaat om geurhinder afkomstig van dierenverblijven van veehouderijen. De geuremissie is afhankelijk van het aantal en soort dieren dat binnen de inrichting aanwezig is. In de aan de Wgv gekoppelde Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) is per diercategorie een geuremissiefactor vastgesteld, uitgedrukt in Europese odour units per tijdseenheid per dier ($\text{ou}_\text{E}/\text{s}/\text{dier}$). De totale geuremissie van een veehouderij is de som van alle geuremissies van de verschillende diercategorieën die binnen de inrichting aanwezig zijn. Voor diercategorieën waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld, gelden minimaal aan te houden afstanden. Daarnaast zijn minimale afstanden opgenomen vanaf een veehouderij tot een geurgevoelig object behorende bij een (voormalige) veehouderij en vanaf de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object.

Gemeentelijke verordening

In de Wgv is in artikel 6.1 opgenomen dat gemeenten in een concentratiegebied bij gemeentelijke verordening binnen een bandbreedte van 0,1 tot $8,0 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ lucht binnen de bebouwde kom en 2,0 tot $20,0 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ lucht buiten de bebouwde kom kunnen afwijken van de wettelijke standaardnorm. Ter voorbereiding van een dergelijke verordening kunnen gemeenten een aanhoudingsbesluit nemen om vergunningaanvragen aan te houden tot de verordening in werking treedt. Dit tot maximaal een jaar na het in werking treden van het aanhoudingsbesluit.

In de gemeentelijke geurverordening (vastgesteld 16 december 2008) is het gebied waar de locatie ligt gedefinieerd als "bebouwde kom". Ter plaatse van geurgevoelige objecten die gelegen zijn in deze gebieden is een geurnorm van $2,0 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ opgenomen en geldt een vaste afstand van 50 meter.

Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen

In de Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij, Aanvulling: Paragraaf 3.4, Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen staat het volgende beschreven: De Wgv schrijft voor op welke wijze een bevoegd gezag de geurhinder vanwege dierenverblijven moet beoordelen indien een veehouderij een milieuvergunning aanvraagt.

Indirect heeft de Wgv ook consequenties voor de totstandkoming van geurgevoelige objecten en dus voor de ruimtelijke ordening, dit wordt wel de 'omgekeerde werking' genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder.

De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn met name bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, zoals een woonwijk of een ruimte-voor-ruimte-woning, of recreatie en toerisme worden vastgelegd. In gevallen dat een bouwplan niet past binnen het bestemmingsplan, bijvoorbeeld bij vergroting van een bouwblok of bij woningsplitsing, kan vrijstelling van het bestemmingsplan worden gevraagd. Bij besluitvorming over deze vrijstelling moet opnieuw de milieutoets op de omgekeerde werking worden uitgevoerd, er wordt immers opnieuw bestemd. Als het bouwblok al bestemd is, behoeft het bestemmingsplan geen aanpassing en is ook geen toets op de omgekeerde werking nodig of mogelijk¹.

Bij besluitvorming omtrent (wijziging van) een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het recht. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet worden gehandhaafd. Dat is tevens van belang voor eventuele planschade. Er zijn in ieder geval twee relevante partijen: de veehouderij en de toekomstige bewoner of andere ondernemer (bijvoorbeeld recreatie en toerisme). De veehouderij heeft twee belangen: voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten en indien hij concrete uitbreidingsplannen heeft (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding), deze ook te realiseren. De toekomstige bewoner heeft belang bij een goed woon- en leefklimaat.

Voor wat betreft geurhinder van veehouderijen betekent dit dat de volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

- Is ter plaatse een goed woon- en leefklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object);
- Wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

Volgens bestaande jurisprudentie (Oss: ABRvS 200705538/2, d.d. 4-10-2007 en Oisterwijk: ABRvS 200700646/1, d.d. 22-08-2007) geldt dat bouwen binnen stankcirkels niet toelaatbaar is. Bij de oude geurregeling moesten geplande geurgevoelige objecten daarom de minimumafstanden tot veehouderijen in acht houden. Als deze lijn wordt doorgetrokken naar de Wgv, is het niet toelaatbaar om geurgevoelige objecten te bouwen binnen de geurcontouren van de geldende norm.

Als binnen de contour van de norm al geurgevoelige objecten liggen, wordt de veehouderij niet in alle gevallen in zijn belangen geschaad door nieuwbouw binnen de contour. Als de veehouderij niet in zijn belangen wordt geschaad en tevens een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd, is het toelaatbaar om

¹ Wanneer een locatie eenmaal bestemd is voor woningbouw en hiervoor een aanvraag om een bouwvergunning binnenkomt, dan is de milieutoets op de omgekeerde werking niet meer nodig en ook niet mogelijk, deze heeft immers plaatsgevonden bij het aanwijzen van de bestemming. De bouwvergunning moet verleend worden indien die in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan.

binnen de contour van de geldende norm geurgevoelige objecten te bouwen (Laarbeek: ABRvS 200900801/1, d.d. 7-10-2009 en Weert: ABRvS 200908940/1, d.d. 28-07-2010).

Beoordeling

De beoogde woningen op de projectlocatie zijn gelegen in de bebouwde kom van de kern Polsbroek. De beoogde woningen zijn gelegen binnen de gemeente Lopik op de rand van de gemeente. Dit betekent dat voor de beoordeling moet worden uitgegaan van de verordening van gemeente Lopik. Immers is het geurgevoelige object bepalend voor welke normen of afstanden er gelden.

De voor geur meest bepalende veehouderijen liggen aan de Oranjekade 31 te Polsbroek en Slangeweg 1 te Vlist. Dit betreffen beide veehouderijen waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld. In de gemeentelijke geurverordening is in Artikel 4 vastgesteld dat de afstand tussen een veehouderij (rand bouwblok) en een geurgevoelig object in een bebouwde kom ten minste 50 meter moet bedragen.

Deze 50 meter geurcontour vanaf de rand van het bouwblok van de veehouderijen zijn bij de eerdere memo van 30 december 2008 met behulp van GIS bepaald en weergegeven op de als bijlage bijgevoegde kaarten.

De beoogde woningen aan Naast Dorp 1 te Polsbroek voldoen aan de minimale afstand van 50 meter.

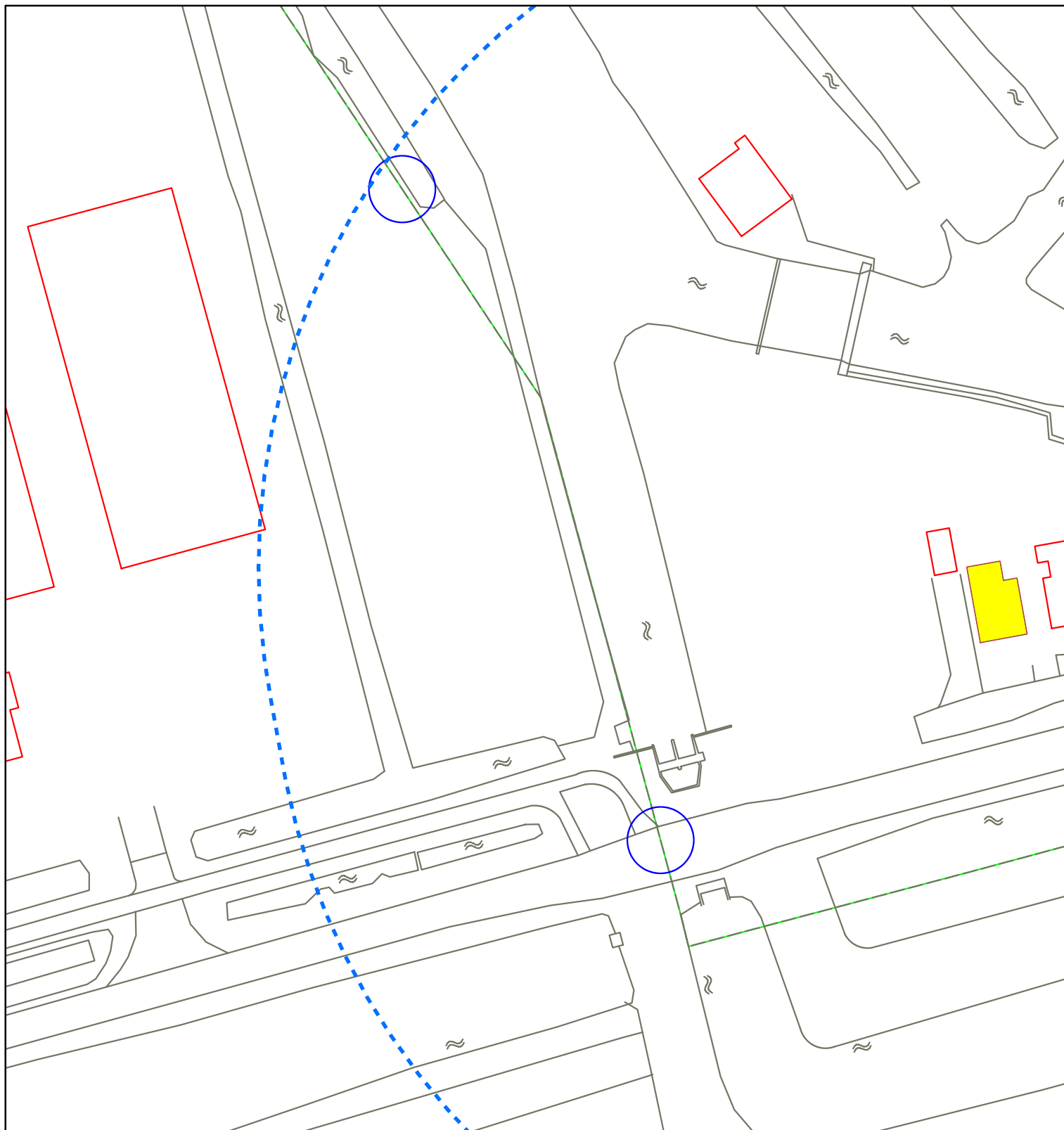
In het Besluit landbouw milieubeheer (verder het besluit) wordt voor de beoordeling van geur nog niet verwezen naar de Wet geurhinder en veehouderij. De bedoeling is dat dit aan het einde van dit jaar wordt gerepareerd. In het besluit wordt in artikel 4, lid 2 nog de oude geurbeoordeling beschreven uit de Richtlijn veehouderij en stankhinder 1996. Deze geeft aan dat de in acht te houden afstand 100 meter moet bedragen ten opzichte van een object categorie I of II, waar de woningen in Polsbroek onder zijn in te delen.

Omdat de nieuwe woningen binnen deze afstand worden gerealiseerd betekent dit dat vanuit het Besluit landbouw beperkingen worden opgeroepen. De feitelijke situatie is echter zo dat de bestaande woning Dorp 1 te Polsbroek op exact 99,2 meter van de rundveestal aan de Slangeweg 1 is gelegen (zie bijlage). Dit betekent dat het bedrijf op dit moment zich al in een overbelaste situatie bevindt. Voor het rundveebedrijf aan de Slangeweg geldt echter ingevolge artikel 4, lid 3 van het besluit dat wanneer de afstand korter is dan 100 meter het besluit nog steeds van toepassing is op rundveebedrijven, mits het aantal dieren niet toeneemt en de afstand niet korter wordt. Dit betekent dat het bedrijf, wanneer het zal willen uitbreiden, een omgevingsvergunning zal moeten aanvragen. Wanneer er een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, wordt deze ook verleend, omdat dan wordt getoetst aan de Wet geurhinder en veehouderij en de ingevolge de geurverordening geldende vaste afstanden.

Conclusie

Er zijn geen geurcontouren die over het plangebied gaan. Voor wat betreft de vaste afstand van het rundveebedrijf aan de Oranjekade 31 kan worden gesteld dat het bedrijf wordt belemmerd door ontwikkeling van de projectlocatie, wanneer het bouwblokdeel dat al niet meer voor emissiepunten kan worden gebruikt buiten beschouwing blijft, gaat de afstandscontour niet over de beoogde woningen. Voor wat betreft het bedrijf aan de Slangeweg 1 wordt niet voldaan aan de in acht te houden afstand van 100 meter vanuit het Besluit landbouw, maar gelet op het feit dat het bedrijf bij uitbreiding nu al een omgevingsvergunning aan zou moeten vragen wordt het bedrijf niet verder belemmerd in zijn bedrijfsvoering. Er kan dan ook qua geurbelasting medewerking worden gegeven aan de bestemmingswijziging van de projectlocatie.

Geuronderzoek Dorp 1 te Polsbroek

Legenda

- woning Dorp 1 te Polsbroek
- 100m vanaf woning Dorp 1

Schaal 1:750

0 5 10 20 30 40 50 Meter

GO&consult

ADVISEURS VOOR MILIEU EN OMGEVING